

Пічкуренко Сергій Іванович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ; **Злагода Ольга Валерійвна**, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ; **Кацан Любов Олексіївна**, старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ВИКРИВАЧІВ

Забезпечення безпеки викривачів під час їх конфіденційної допомоги у запобіганні та протидії корупції останнім часом постійно знаходиться в полі зору правоохоронних органів, що здійснюють боротьбу з організованою злочинністю і корупцією.

Проблеми забезпечення безпеки осіб, які на конфіденційній основі надають допомогу правоохоронним органам у боротьбі зі злочинністю постійно досліджуються такими вченими як,

А. М. Бандурка, М. Л. Грібов, І. П. Козаченко, О. О. Дульський, В. І. Литвиненко, Д.М. Корнієнко, М. В. Корнієнко, Я. Ю. Кондратьєв, В. А. Некрасов, Д. Й. Никифорчук, І. І. Приполов, М. А. Погорецький, Є. Д. Скулиш, Ю. Є. Черкасов, І. І. Шинкаренко, М. Є. Шумила та ін.

Аналіз наукових праць свідчить, що більшість досліджень здійснювалась науковцями і практичними працівниками щодо різних категорій негласних співробітників, серед яких основна увага була приділена питанням захисту гласних і негласних штатних і позаштатних працівників та конфіденційних співробітників.

Вказані категорії негласних співробітників надають допомогу у боротьбі зі злочинністю, в тому числі організованою та корупцією.

Тому забезпечення безпеки гласних і негласних штатних і позаштатних працівників та конфіденційних співробітників під час надання ними допомоги у запобіганні та протидії корупції практичними працівниками правоохоронних органів здійснюються на загальних умовах та використовується діючі нормативно-правові акти, що регулюють оперативно-розшукову та кримінально-процесуальну діяльність.

Науковцями та працівниками правоохоронних органів на підставі практичних матеріалів вивчено роль і місце різних категорій негласних співробітників під час надання ними допомоги у боротьбі зі злочинністю та розроблені методичні рекомендації, щодо їх безпеки під час виконання завдань та захисту після закінчення оперативно-розшукових заходів.

В той же час питання забезпечення безпеки викривачів під час їх конфіденційної допомоги у запобіганні та протидії корупції ще не вивчено на належному рівні.

Вперше інститут викривачів з'явився в 2014 році з прийняттям законодавства, щодо протидії та запобігання корупції [1].

Законом визначено, що національному агентству з питань запобігання корупції надано право здійснювати співпрацю із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Таких осіб Закон визначає, як викривачів та забезпечує їх право на захист.

Особа або член її сім'ї не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнута до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог цього Закону іншою особою.

Інформація про викривача може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом.

За наявності загрози їх життю, житлу, здоров'ю та майну або їх близьких осіб, у зв'язку із здійсненим повідомленням про порушення вимог Закону про запобігання корупції, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві».

Разом з тим, на нашу думку слід для забезпечення безпеки викривачів слід використовувати і інші законодавчі акти, що регулюють державний захист негласних співробітників, зокрема, що регулюють забезпечення безпеки негласних працівників під час виконання оперативно-розшукових завдань [2], наданні допомоги під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій [3], боротьби з організованою злочинністю [4] та ін.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-УЛ // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 49. - Ст. 2056.

2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України // Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України // Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України Верховна Рада України : [сайт]. иЯЪ: <http://zakon.rada.gov.ua>.